
Ingen effekt av screening for hjerte- og karsykdom

FRA ANDRE TIDSSKRIFTER

TORBJØRN ØYGARD SKODVIN

Tidsskriftet

Danske menn som var blitt screenet, hadde omtrent samme dødelighet og forekomst av alvorlig hjerte- og karsykdom som dem som ikke var blitt screenet.

Illustrasjonsfoto: Samfoto/NTB

Hjerte- og karsykdommer er en ledende dødsårsak i flere land. Forebyggende tiltak er potensielt viktig for å bedre folkehelsen, men det er uklart hvor nyttig screening for hjerte- og karsykdom blant friske mennesker er.

I en randomisert studie fra Danmark ble rundt 17 000 menn i alderen 65–74 år invitert til screening for hjerte- og karsykdom, mens rundt 30 000 menn i samme aldersgruppe utgjorde kontrollgruppen (1). Screeninggruppen omfattet

alle som ble invitert til screening, uavhengig av om de møtte eller ikke. Av de inviterte møtte rundt 10 000 (63 %) til screeningundersøkelse.

I løpet av 5,6 år (median) døde 12,6 % i screeninggruppen og 13,1 % i kontrollgruppen (hasardratio 0,95, 95 %-KI 0,90 til 1,00). Insidensen av hjerneslag, hjerteinfarkt, aortadisseksjon og aortaruptur var noe lavere i screeninggruppen, med hasardratio på mellom 0,91 og 0,95, men ingen av forskjellene var statistisk signifikante.

– Denne studien er en tankevekker, sier Thor Edvardsen, som er avdelingsleder ved Kardiologisk avdeling ved Oslo universitetssykehus og professor ved Universitetet i Oslo.

– Screening for sykdom kan virke fornuftig, men studien minner oss på at screening og primærprofylaktiske tiltak må være godt vitenskapelig begrunnet før de iverksettes og ikke kun styrt av gode hensikter. Resultatene utelukker likevel ikke at screening for alvorlig hjerte- og karsykdom i andre aldersgrupper eller med andre metoder kan være verdifullt, sier Edvardsen.

REFERENCES

1. Lindholt JS, Søgaard R, Rasmussen LM et al. Five-Year Outcomes of the Danish Cardiovascular Screening (DANCAVAS) Trial. *N Engl J Med* 2022; 387: 1385–94. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 7. november 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0623

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.